

Geschiedenis van de familie van Haastert

Uitgezocht en opgeschreven door Gerardus en Helena Nijland

Voorwoord

Gerardus Nijland (Pater Casimirus O.F.M., Leraar geschiedenis aan het gymnasium te Venray) heeft met zijn zus Helena de gegevens van de familie van Haastert uitgezocht. Dit is de getypte en daarna gedrukte versie van de tekst die "Tante Leentje" heeft opgeschreven in een stapeltje schriften die ik van haar in de jaren '70 gekregen heb. Hier zat ook een stamboom bij die in kopie bijgevoegd is. Toegevoegd als bijlage is een lijst met nakomelingen met de naam van Haastert en hun kinderen.

L. I. van Haastert
Juni 1999, Rijswijk

In de verschillende acten werd onze naam van Haastert ook verschillend geschreven. Let hierop dus, anders denkt men dat dit een slordigheid van mij is.

H. Nijland

De Familie van Haastert

De naam van Haastert wordt op allerlei wijzen geschreven.

van Haastert	van Haastirt
van Haastregt	van Haasdregt
van Haastrecht	van Haestert
van Haastricht	Haestright
van Haastreght	

allen daarenboven ofwel met dubbel a of met ae geschreven.

Verder:

van Hastrecht
van Haaster
van Haasteren

Dat deze namen alln tot een en dezelfde familie behoren, blijkt o.a. b.v. uit het geval dat bij zus en broer, de een genoemd wordt: van Haaster en de andere van Haastregt, en dat b.v. een Coos van Haastert dezelfde persoon is als een Jacobus van Haasteren. Het is bekend, dat men bij het opschrijven van familienamen in doopboeken en andere registers met de schrijfwijze van de naam tamelijk willekeurig te werk ging. Zo staat er dan ook bij een acte, dat de twee getuigen protesteren tegen de verkeerde schrijfwijze van hun naam en in de begrafenisacte van Comelis Jacobse van Haastert heeft de schrijver zelf de letter g in van Haestergt doorgeschrapt.

Wat de voornamen betreft, de meest voorkomende mannelijke voornamen zijn

Jacobus	Martinus
Comelius	Adrianus
Leonardus	Gijsbertus
Johannes	

En de meest voorkomende vrouwelijke voornamen zijn:

Johanna of Anna	Willemina
Maria	Petronella
Comelia	en Helena
Catharina	

Het veelvuldig voorkomen van deze voornamen, b.v. Jacobus of Leonardus in verschillende stamlijsten kan dan ook met reden als een aanduiding van verwantschap tussen deze verschillende stamlijsten worden opgevat.

De oorsprong van de naam van Haastert

De meest voor de hand liggende verklaring is, dat de naam is afgeleid van de plaatsnaam Haastrecht bij Oudewater en dat de naam dus betekent: afkomstig van Haastrecht. Misschien in de 16de eeuw heeft zich een familie, vanuit Haastrecht, in een van de West-Hollandse dorpen, b.v. Veur of Voorschoten gevestigd en heeft sindsdien de naam van Haastrecht of van Haastert als achternaam genomen of gekregen. In het begin van de 17de eeuw komt in ieder geval de naam al, als achternaam, voor. Ook kan men natuurlijk denken aan een familierelatie met het oude adellijke geslacht van Haestrecht, waarover in het "Vaderlands woordenboek" van J. Kok, deel 20, bíz. 394 gezegd wordt, dat het een reeds van ouds vermaard geslacht was en dat het onder zijn leden telde verscheiden mannen van aanzien, door geboorte en door huwelijk vermaagschapt was aan de doorluchtigste huizen. De eerste Heer, die vermeld wordt, was Albrecht van Haestrecht, ridder, gesproten uit de huize van Arkel, reeds in 1287 genoemd als borg voor de Heer Hemam van Woerden en in 1293 als borg voor de Graaf van Holland. Dat was dus in de tijd van Floris V. Eigenaardig is, dat er omstreeks 1400 vermeld wordt een Paulus van Haestncht gehuwd met een dochter van Willem van Drummelen uit het huis van Strijen.

(In 1847 trouwt er een Jacobus van Haastert met een Elisabeth van Strijen uit onze familie van Haastert). (Dit waren de grootouders van Jacob en Frans en van Lena en Gerard). Een andere toevallige overeenkomst van namen, zien we bij het huwelijk van Willemina van Haastrecht in 1435 met Hugo van Ruiven zoon van Klaas van Ruiven (schildknaap) en N. van Rijk. De naam van Ruiven komt later weer voor bij de familie. De, in dat oude geslacht meed voorkomende voornamen, zijn:

Johannes	Paulus
Dirk	Otto
Adriaan	Karel
Willem (Wilhelmus)	

Willemina
Maria
Josina

Een vergelijking van deze voornamen met de, in het latere geslacht voorkomenden, geeft geen directe aanleiding om tot familieverband te kunnen besluiten. Van de mannelijke voornamen, zijn hel alleen: Theodorus en Johannes en van de vrouwelijke: Maria en Willemina, die in beide families meermalen voorkomen, dus een betrekkelijk kleine overeenkomst. De naam van Haastrecht schijnt ook in België voor te komen. Hij wordt genoemd in een boek van J. Herckenrode "Collection de tombes Epitaphes et blasons des Eglises et convents de la Hesbage uitgegeven Gent 1845.

In welke plaatsen heeft' de familie van Haastert zich gevestigd?

Bij het antwoord op deze vraag moet men er rekening mee houden, dat nog lang niet alle doopboeken, enz. zijn nagezien en dat veel van zulke doopboeken, enz. niet verder teruggaan dan b.v. 1650, 1750. Dus dat het volgende nog maar een voorlopige opinie is. De oudste van Haasterts hebben we, tot nu toe, aangetroffen in den Haag.

In 1607 overleden een: Antonis van Haestrecht

Na 1700 worden er van den Haag meerderen uitdrukkelijk als Katholiek vermeld. In het doopboek van de Katholieke kerk in de Oude Molstraat zijn er voor 1751 geen Katholieke van Haasterts te vinden. Verder worden er in de doop-begraaf- en andere boeken van voor 1812 en in de boeken van de Burgerlijke Stand na 1812 de meeste van Haasterts aangetroffen in Veur, Wassenaar, Voorschoten, Soeterwoude en Voorburg. De oudste daarvan in Veur, 1682, een Gijsbert van Haastert. In Voorschoten zijn er in de boeken van de Nederlands-Duitse gereformeerde gemeente voor 1750 geen van Haasterts te vinden. Wel in de boeken van de Rooms Katholieke gemeente, in 1704 gedoopt een Jacobus van Haastert.

In Leiderdorp en Delft zijn er, in de boeken van na 1813, enkelen te vinden. In Loosduinen zijn er, voor 1800, denkelijk geen geweest. Van Eijkenduinen wordt de eerste van Haastert, die gedoopt is in de Spaanse Kapel in den Haag (dit is de naam voor de St. Theresiakerk in het Westeinde) genoemd in 1771. In Rijswijk schijnen voor 1800 geen van Haasterts te zijn geweest. Als eersten worden genoemd in 1803 een Martinus van Haastert en in 1804 een Hendrik van Haastrecht. Wat de dorpen betreft, worden de oudste en meeste van Haasterts dus gevonden in Veur, Voorschoten, Wassenaar, Soeterwoude en Voorburg. Het is dan ook waarschijnlijk, dat ze zich in die streek het eerst gevestigd hebben en dat er, van daar uit, later, terecht gekomen zijn in Delft, Eijkenduinen, Rijswijk. Op die vestiging in Rijswijk komen we later bij de geschiedenis van Witsenburg terug.

Onze stamboom van de van Haasterts

De oudste, tot wien we tot nu toe, onze stamboom kunnen terugvoeren, is Jacobus van Haastert waarvan we verder geen enkel gegeven bezitten, maar die toch waarschijnlijk geboren is omstreeks 1660 of 1670. Zijn zoon was: Cornelis Jacobse van Haastert die misschien omstreeks 1690 a 1700 geboren is. Waar, is, tot nu toe, onbekend. Hij was gehuwd met Cornelia van der Maade. Beiden zijn begraven te Voorschoten, Cornelis op 27 september, 1747. Extract uit het begrafenisregister van Voorschoten over de begrafenis van Cornelis Jacobse van Haastert, overleden 27-9-1747. Dit extract is in het Frans gesteld, omdat dit afschrift is gemaakt in 1813, in de Franse tijd.

Departement des Bouches de la Meuse, arrondissement de la Haye, commune de Voorschoten. Extrait du registre des enterremens de la commune de Voorschoten, depose a la mairie l'an mil sept cent quatre sept (1747), le vingt septieme jours du mois de septembre est ete entere Cornelis Jakobse van Haastergt, pour extrait et translation consommee, delivre par nous maire officier de l'etat civil de fa commune de Voorschoten, le neuvieme jour du mois de Fevrier de l'an 1813. Vu en legalees ... Meerdervoort maire de Voorschoten. Par nous....., du tribunal de la premiere instance, seant a la Haye, le 17 Fevr. 1813.

(Overgenomen uit de boeken van den burgerlijken stand van Rijswijk 1812-1843, uit de Bijlagen ba het huwelijk van L.J. van Haastert en Joh. Bellekom 21-2-1813, aanwezig op het Rijksarchief in den Haag.)

Kortere of langere tijd moeten ze in Veur gewoond hebben, want daar is een zoon, Leendert, geboren. Cornefis Jacobse zal niet zo heel oud geworden zijn, want hij was al 13 jaar dood, toen zijn eerste kleinkind geboren werd. Een extract uit het begrafenisregister van Voorschoten hebben we gevonden bij de verschillende stukken, die moesten worden overgelegd bij het huwelijk van een zijner kleinkinderen: Leonardus Johannes, te Rijswijk gehuwd in 1813. *(zie dit extract hierboven)*. Deze moest toen het bewijs overleggen van toestemming van zijn ouders of van zijn grootouders of het bewijs overleggen van hun ovedijden *(zie die tekst in her extract)*.

Van Cornelia van der Maade kon Leonardus Johannes toen in 1813 geen overlijdensbewijs overleggen. Tevergeefs had hij de acten van overlijden te Voorschoten laten nazien. Hij moest door vier getuigen laten bewijzen, voor den vrederechter, dat zijn grootmoeder overleden was. Hier volgt de tekst van het getuigenis.

Getuigenis van 4 getuigen over het overlijden van Cornelia van der Maade bij gelegenheid van het huwelijk van haar kleinzoon: Leonardus Johannes van Haastert. in 1813, te Rijswijk:

Extract uit de minuten, berustende ter griffie van het vrederecht canton Voorburg arrondissement de la Haye, departement des Bouches de la Meuse. o.a.:“Op 13-2-1813 compareerden voor mij, Comelis J. Bloys van Treslong, vrederechter van het Conton Voorburg, enz. Heerenstraat 73 in het gewoon lokaal van het vredebureau de Heer Leonardus Johannes van Haastert, herbergier te Rijswijk die in het huwelijk wil treden en bewijs moet leveren, dat zijn ouders of grootouders daarin toestemden, of het bewijs overleggen van hun overlijden dat hij kan produceeren de doodschijsen van zijn Ouders en Grootvader, maar niet de doodschijs van zijn Grootmoeder, Comelia van der Maade, die toch volgens hem, te Voorschoten begraven is. Dit laatste is door 4 getuigen bevestigd; namelijk:

1. Jacobus Groenewegen, *landbouwer te Voorschoten*
2. Comelis Bellekom, *timmerman te Rijswijk*
3. Wouter Overvoorde, *tuinman te Rijswijk*
4. Johannes van Meenen, *rietdekker te Rijswijk*

allen van competenten ouderdom.

no 1 is tegenwoordig geweest bij het begraven no 2, 3 en 4 hebben meermalen van de Ouders van requirant gehoord, dat hun Moeder was overleden. Requirant had tevergeefs de actens van het overlijden, te Voorschoten laten nazien. Over dit alles hebben wij opgemaakt deese acte van notorietit, 13 Februari 1813. Vu en legalisation du tribunal de premiere instance, seant a la Haye le 17 Fevr., 1813. D.J. Steyn Parve. L.J. van Haastert heeft niet ondertekend daar hij met kon schrijven.

Overgenomen uit de boeken van den Burgerlijken stand van Rijswijk 1812-1843, uit de Bijlagen bij het huwelijk van L.J. van Haastert en Joh. Bellekom 21-2-1813 aanwezig op het Rijksarchief in den Haag.

Het bewijs van overlijden was dus in 1813 al zoek. Veel kans om dat nu nog te vinden, zal er wel niet zijn, Meerdere broers of zusters van Comelis Jacobse hebben we tot nu toe niet gevonden.

Leendert van Haastert

geb. overleden 18-5-1781

De enige, tot nutoe bekende zoon van Cornelis Jacobse van Haastet en van Cornelia vand der Maade was Leendert van Haastert. Deze is geboren te Veur, in welk jaar is nog niet gevonden, misschien omstreeks 1730. Men zou zeggen, dat deze niet erg gezond is geweest, want, 5 jaar na zijn eerste huwelijk (1759) liet hij in 1764, ziekelijk, al zijn testament maken. Toch heeft hij nog 17 jaar daarna geleefd. in 1759, bij zijn eerste huwelijk, woonde hij nog te Veur. Kort daarna schijnt hij verhuisd te zijn naar Eykenduinen in Haag-Ambacht, waar zijn eerste vrouw vandaan kwam. Leendert van Haastert is 2 maal gehuwd:

1ste met Huybertje van Duyn uit Eykenduinen

2de met Apollonia van der Bijl uit Wassenaar

Uit dit 2de huwelijk stammen onze voorouders

Het 1st huwelijk is van belang, voor ons, omdat door Huybertje van Duyn het bekende Wisenburg in onze familie is gekomen. Of Leendert van Haastert zelf bemiddeld was, weten we niet, vermoedelijk we, anders was Huybertje van Duyn denkelijk niet met hem getrouwd. In ieder geval heeft Huybertje aardig wat meegebracht. Daarom moet eerst het een en ander verteld worden over deze Huybertje van Duyn.

Deze is denkelijk geboren in 1733, misschien een dochter van Johannes van Duyn en Cornelia Haesbroeck. Toen zij 21 jaar was, trouwde zij met een oude weduwnaar van 64 jaar, Jacobus Rotteveel. Beiden woonden in Eykenduinen in Haag Ambagt en zijn daar blijven wonen. De eerst vrouw van die Jacobus Rotteveel, Maria van Duyn (op19-4-1726 getrouwd) was denkelijk een zuster van Huybertje. Het huwelijk van Jacobus Rotteveel en Huybertje van Duyn werd kerkelijk voltrokken in de R.K. kerk aan de Oude Molstraat in den Haag, op 19 Januari 1754. En daags daarna, 20-1-1754 ten stadhuize in den Haag. Getuigen bij hun huwelijk waren: Ignatius van den Blank en Maria Excelo (*deze laatste trad bij allerlei huwelijken en geboorten op*).

Zij kregen 3 kinderen: Cornelia, Johannes, Jacobus, alle 3 gedoopt in de R.K. kerk in de Oude Molstraat in den Haag, respectievelijk op 17-5-1754, 23-8-1755, 4-11-1758 . Van deze Jacobus Rotteveel bestaan minstens 2 of 3 testamenten. In die tijd schenen de mensen nogal dikwijls hun testament te maken of te veranderen. Daaruit blijkt, dat Jacobus Rotteveel nogal aardig geld had. Die testamenten zijn opgemaakt door Notaris Sardijn te 's-Gravenhage en worden bewaard op het gemeente-archief aldaar.

Omstreeks 6-9-1758 komt dan de grote gebeurtenis, namelijk: het kopen door jac. Rotteveel van de herberg Witsenburg te Rijswijk, "bij publieque opveyling" van Johannes Greevers voor de some van 4 duysend 350 guldens f 4350.

In de verkoopacte staat o.a.:

De huysinghe, met al daar in aarden nagelbast was en met vrijdommen en servituten, de van ouds vermaarde en neeringrijke herberghe, genaamd Witsenburg, werd geveyldin het Regthuis te Rijswijk op 6-3-1758. Als borgen stelden zich A. v. Ruyven en Dirk de Haan. Daarna werd het herveyld en verkocht op 9-3-1758.

Dat Witsenburg was een vrij groot bezit, “een huysinghe en erve, mitsgaders bepootinge en beplantinge, staande en gelee-gen op den hoek van den cruysweg tot Rijswijk, met een stukje lands Noordwaerts daer aan, tezamen met de voorszegde erve groot zijnde 104 roeden, wijd 4 mergen 24 roeden (dus ongeveer 100 bij 100 meter), belent aan de Westzijde Mevr. de Wed. wijlen de Heer Mr. Francois Constantijn Pielad, aan de Noortzijde het Kerkpad en aan de Oost- en Zuydzijde de Heereweg, zijnde een onversterfelijk erleen van de Huyse van den Binckhorst.” De Heerenweg liep van Witsenburg tot de Hoornbrug.

In een boekje van Rijswijk van het jaar 1792 lezen we over Witsenburg: Zeer bekend was o.a. het huis Witzenburg, ‘t welk echter nu geen meer aanzien heeft dan een boerehuis. Sommige houden dat het een adellijk gebouw geweest is, omdat er onder de welgeboren mannen van Delfland, welke men meent van adel geweest te zijn, verscheidene Witzenburgen gevonden worden. Aan een gedeelte van het Huis, na de zijde van het dorp ziet men in de bouwing nog tekenen van oudheid, zoo van trapgevels als muuren. Op een dier gevels staat 1595. Het is tegenwoordig een goede Herberg en uitspanning. Voor twee andere huizen, ieder bewoond door een Mr. timmerman voor de brand in 1745, stond aldaar een beschuitbakkerij. In ‘t midden onder ‘t wapen van Rijswijk leest men het volgende:

Weleer stond hier een huis, gesticht in ‘t vrede jaar, 1697. Maar werd in d’as gelegd, door brand bij nacht, heel naar, 1745. Doch nu tot twee gemaakt, in eenen goeden stand, 1746. God hoede hen voortaan van ongeluk en brand.

(Of die twee laatste huizen vlak bij Witsenburg stonden is niet duidelijk.)

Witsenburg was een leengoed, achterleen, van den Heer van de Binckhorst en de bezitter er van een leenman van dien Heer. De nieuwe eigenaar werd dan ook gewoonlijk met het goed, dat hij gekocht had, beleend, zoals dat later bij Leendert en Jacobus van Haastert beschreven wordt. In de 18de eeuw bestonden nog zulke resten van feodale gebruiken, die met de Franse tijd zijn verdwenen.

Op 6-4- 1758 heeft Jacobus Rotteveel de belasting betaald, die hij schuldig was, wegens de koop van Witsenburg. Dat was een der “voorrechten” die Rijswijk bezat, n.l. hetrecht van pondgeld of den veertigsten penning, d.i. 20% van alle goederen, die publiek geveild en verkocht werden. Van een belening aan Jacobus Rotteveel is echter, door zijn ziekte en dood, niets gekomen. In zijn plaats werd later zijn zoon Joannes beleend. Bij

de bezittingen van Witsenburg of van Jacobus Rotteveel behoorden nog andere goederen, zoals ook uit latere verkoopacten blijkt, b.v. uit een acte van 29-9-1759. “De naegenoemde 4 perceelen lands, gelegen agter den Leydzendam, ten eerste, een partij weyland, de barm van de 33 caveling, van de driemanspolder, groot 3 morgen, 408 roeden, belent ten Westen de grote polder, ten Oosten de uytwateringen molenwerven, kulken en de Molentogt, strekkende van de Stompwijkerweg tot de Wilsveense weg enz. enz. (*zie acte notaris Sardijn no. 3358*).

Op 7 Mei, 1781, verkocht Leendert van Haastrecht een “Koorentiend”, (door Jacobus Rotteveel in 1738 gekocht) aan Frederik van Ruyven, Gaarder van ‘s lands gemeene middelen te Voorburg, voor 1000 gulden “bestaande een Koorentiend over eengedeelte van Haag Ambacht en Monster Ambacht. Voornoemde Koorentiend strekt ten Oosten van de Leiweg tot over de vaart, tegen de tiende van de burgemeester van Assendelft. Ten Z. de tiende van Mevr. de Raad, tot de Loosenlaan en voorts de Hontsholredijkse weg, tot de Langenbrugge.” Zie de kaart van 24 Mei, 1580 en de authentiesatie daaronder staande van 23 Maart 1666. Huybertje en Leenden van Haastert gingen dus al gauw aan het verkopen, wat Jac. Rotteveel gekocht had.

Deze verkoopacte is te vinden in het Transportregister 1781-1790, no. 24 op het Gemeente-archief in den Haag. Na de koop van Witsenburg bleven Jac. Rotteveel en H. van Duyn in Eykenduinen wonen.

Zij zijn niet lang getrouwd geweest. Jac. Rotteveel werd ziek en liet op 24-5-1758 een nieuw testament opstellen (*door Notaris Sardijn uit den Haag*) “Zijnde ziekelijk van lichaam, doch hebbende zijn memorie en verstand volkomen magtig en gebruykende en dus in staat omme te testeren zo ons notaris en getuygen openlijk bleek. Het testament begon als naar gewoonte met “te revoceeren, casseeren, dood en te niet te doen, alle voorgaande testamenten of codicillen.” Uitgezonderd werd echter de dispositie gemaakt op 7-4-1755 over een legaat aan Petronella van Duyn, een zuster van Huybertje, van f 2000.- uit te keren, zodra deze 25 jaar was of in het huwelijk zou treden.

Tot executeurs van zijn uiterste willen en tot voogden over, mogelijke, “minderjarige uytlandige of andere toezigt behoevende erffgenamen, werden aangesteld, de Heer Dingenaer van den Blank, te ‘s-Hage en de Heer Amoldus van Ruyven, deur-waerder v. de Ridderschap en houtvesterijen van Holland, en Westvriesland, te-‘s-Hage. Jacobus Rotteveel heeft het hierna niet lang meer gemaakt.

(In dat testament zien we nog de meer voorkomende zin, dat hij, testateur, “uyt zijnen boedel en sterfhuyse secludeerde alle Heeren Magistraten, Weesmeesteren, Baillieuwen, Schouten en Weesmannen en wel speciaelijk de Edele Heeren Weesmeesteren van ‘s-Hage” De voornaamste reden van het maken van dit testament zal geweest zijn het aanstellen van voogden en het uitsluiten van de weeskamer, enz.)

Nu blijkt uit de reeds meer genoemde acte van overdracht van goederen door H. v. Duyn van 29-9-1759 (*notaris Sardijn, no. 3358*), dat Jac. Rotteveel, op zijn, sterfdag 29-5-1758, nog eens een testament heeft gemaakt, waarbij een nieuwe bepaling bij de vroegere gevoegd werd, n.1. dat Huybertje van Duyn, bij een nieuw huwelijk, aan zijn kinderen, behalve de legitieme portie, f 6000 gulden moest uitkeren, aan ieder f 3000, als er 2 waren, en aan ieder f 2000, als er 3 waren (daar een derde kind werd verwacht). Jac. Rotteveel stierf dus op 29 Mei, 1758, oud 68 jaar, als doodsoorzaak staat opgegeven: "koortsen." Hij werd begraven 1 ste klas op 1-6-1758.

In het Gaardersarchief staat achter zijn naam f 30.-. Dat betekent de belasting, die voor een 1ste klas begrafenis moest betaald worden. (Impost op trouwen en begraven.) Een paar maanden na zijn dood werd het 3de kind geboren, naar hem genoemd, Jacobus Rotteveel en op 4 Nov., 1758 gedoopt in de R.K. kerk in de Oude Molstraat in den Haag. Door zijn dood op 29 Mei, 1758, heeft dus Jac. Rotteveel "zijn testamentaire disposities geconfirmeerd" d.i. de bepalingen traden dus in werking. Huybertje van Duyn was, als langst levende, universeel erfgenaam en de Heren Dingenaer van den Blank en Amoldus v. Ruyven werden executeurs en voogden.

Wat gebeurde er met Witsenburg?

Dat behoorde ook bij de erfenis, maar er had geen blening plaats gehad. Dat gebeurde nu op 17 Febr. 1759. De 3-jarige Joannes Rotteveel werd met Witsenburg beleend en in zijn naam deden zijn voogden Dingenaer v.d. Blank en Arn. v. Ruyven leenhulde. Joannes Rotteveel bleef natuurlijk bij zijn moeder in Eykenduinen wonen. Wie er intussen op Witsenburg het bedrift waarnam, weten we nog niet.

Op 29 September 1759 is er nog een act opgesteld (*door notaris Sardijn no. 3358*) waarvan de betekenis niet precies duidelijk is. Er staat ook iets in over een laatste testament van Jacobus Rotteveel op zijn sterfdag en over een overdracht van goederen. Huybertje Jansdr. van Duyn bleef dus in Eykenduinen wonen en kreeg al spoedig kennis aan Leendert van Haestrecht uit Veur. En hiermee zijn we dus gekomen aan het 1ste huwelijk van Leendert van Haestrecht. Zoals uit het fisches-register op het Gemeente-archief in den Haag blijkt, zijn op 23-9-1759 ondertruid; en op 6-10-1759 getrouwd in de R.K. Kerk aan op Oude Molstraat in den Haag: Leendert v. Haestrecht geb. en wonend te Veur en Huybertje v. Duyn, weduwe van Jac. Rotteveel wonende te Haag-Ambacht. Getuigen waren Petronella v. Duyen en maria Excels. (*Deze laatste trad meermalen als getuige op.*)

Door dit huwelijk moest dus de bepaling van het laatste testament worden uitgevoerd, over de uitkering aan de kinderen van Jac. Roteveel. Er staat dan ook bij het huwelijk aangegeven, dat de Bruid f 8500 aan haar 3 kinderen "bewezen heeft", dat betekent: uitgekeerd. Misschien is deze grotere som te verklaren, als zij ook de f 2500 aan Petronella v. Duyn heeft uitgekeerd of vastgelegd.

Door dit huwelijk van Leendert v. Haestrecht kwam nu ook het gehele bezit van de familie Rotteveel-v. Duyn, dus ook Witsenburg in handen van de familie van Haestrecht. Maar zijn zoon Joannes Rotteveel bleef voorlopig de "leenman" van Witsenburg. Leendert van Haestrecht had dus, om te beginnen, de 3 kinderen van het huwelijk van de overleden Jac. Rotteveel en Huybertje van Duyn n.l.

Cornelia Rotteveel	5 jaar
Joannes "	4 jaar
Jacobus "	1 jaar

Hij zelf, Leendert van Haestrecht heeft uit zijn huwelijk met H. v. Duyn 5 kinderen gehad: Leendert, Leonardus, Cornelia, Johannes, Cornelius van Haestrecht.

Het eerste kind, de "eerstgeborene" is ongedoopt begraven op 22 sept. 1760. De 4 andere kinderen zijn allen gedoopt in "de kapel van den keizer van Oostenrijk" in den Haag. Leonardus op 1-12-1761 (overleden voor 1768), Cornelia op 2-11-1763,

Johannes op 3-12-1765 (overleden 1-1-1823, ongehuwd), Cornelius op 4-9-1768 (overleden 15-12-1800).

Toelichting over de kapel van den Keizer van Oostenrijk.

Na de tijdelijke opheffing der Jezuïten Orde en de sluiting der Spaanse Kapel, (dit is de R.K. Kerk in het Westeinde) kon men daar geen Sacrament van Doopsel of Huwelijk ontvangen en ging men van zelf sprekend naar de dichtbij gelegen Carmelie-ten-kerk in de Assendelftstraat, waar achter de kerk de kapel van den Keizer v. Oostenrijk was. *Dit staat in het boek over de Assendelftstraatskerk blz. 45.*

Leonardus en Cornelia hebben ook niet lang geleefd en zijn zeker voor 1768 gestorven. Johannes is ongehuwd gebleven en stierf op 1-1-1823 te Rijswijk, wijk C. 68. Dit is Huize Witsenburg. Van Cornelis weten we voorlopig nog verder niets. Na 5 jaarge trouwd te zijn, werd Leendert van Haastrecht ziekelijk en op 23 Oct., 1764 werd er een testament gemaakt, weer door notaris Sardijn opgesteld. De tekst luidt aldus ongeveer:

“Op heden, 23-10-1764, compareerden voor mij, notaris Sardijn, Sieur Leenden van Haasdregt en Juffrouw Huybertje v. Duyn wonende onder Eykenduinen in Haag-Ambagt, de eerste ziekelijk, de tweede gezond, om te maken hun testament.

De eerste verklaarde tot algemeen erfgenaam Huybertje van Duyn niets gehouden het kind of de kinderen Ende zij, Huybertje van Duyn, verklaarde tot algemeen erfgenaam te samen equalijk en zulks ieder in een filiale portie haar man, Leendert van Haasdregt, haar voorkinderen van Jacobus Rotteveel, mitsgaders haar nakind of nakinderen, bij Leendert v. Haasdregt. Tot voogden werden aangesteld:

Krijn van der Klugt uit Eykenduinen en Leendert Groenewegen uit Veur en de langstlevenden. Aldus gedaan op de woning van testateuren. Na dit testament zijn de 2 laatste kinderen: Johannes en Cornelius geboren.

Het is echter anders gelopen dan het zich, bij het maken van het testament, liet aanzien. De ziekelijke Leendert van Haastrecht heeft nog 17 jaar geleefd en Huybertje van Duyn is al 4 jaar later gestorven op 11-9-1768, oud 35 jaar enkele dagen na de geboorte van haar 5de kind: Comelius.

Zij werd begaven op 12-9- 1768, niet zo deftig als haar vroegere echtgenoot, want, als impost of belasting op het begraven, staat aangegeven, f 6. Dit is dus 3de klas. Door haar dood werden “haar disposities van het testament geconfirmeert” of traden de bepalingen van het testament in werking en werden erfgenaam, equalijk, ieder in een filiale portie:

- 1ste Leendert van Haasdregt, haar man
- 2de Johannes Rotteveel
- 3de Cornelia Rotteveel
- 4de Jacobus Rotteveel
- 5de Johannes van Haesdregt en
- 6de Cornelis van Haesdregt

En werden voogden: Krjn van der Klugt, Leendert Groenewegen en Leendert van Haasdregt als langstlevende. Leendert van Haasdregt bleef dus over met 5 jonge kinderen: te weten: de 3 Rotteveels van 14, 13, en 9 jaar en 2 eigen kinderen van 2 jaar en van 8 dagen. Zij woonden nog steeds in Eykenduinen. Het is te begrijpen, dat Leendert van Haastert met zijn 5 jong kinderen niet ongehuwd gebleven is.

In 1770 had hij weer trouwplannen en in verband daarmee maakte hij een financiële beschikking ten gunste van zijn 5 kinderen op 3-9-1770, were opgesteld door notaris Sardijn, no. 3359.

Hij bepaalde, dat jij aan ieder van zijn 5 kinderen, zodra deze 25 jaar zouden zijn, of tot de huwelijke staat zouden geraken, zou uitkeren: f 1133, 6 stuyvers, 10 $\frac{2}{3}$ penningen, te samen f 5666, 13 st, 5 $\frac{1}{3}$ p. Maar dat hij self in het volle bezit zal blijven van de gehele boedel.

2de huwelijk van Leendert v. Haastert

Zijn 2de vrouw was Apollonia van der Bijl, geb. te Wassenaar op maar wonende onder Haag-Ambacht. Naar schatting was Leendert van Haastert ± 40 jaar en Apollonia 25 a 30 jaar (Hij stierf in 1781 en zij in 1810.) Op 9 Sept. 1770 zijn zij ondertrouwd en op 24 Sept. 1770 getrouwd op 't stadhuis in den Haag. Daarbij staat aangetekend: "De bruidegom heeft aan zijn 3 voorkinderen en 2 eigen kinderen ieder bewezen (uitge-keerd): f 1133, 6st., 10 2/3 penning, volgens acte den 3en deser voor den notaris Sardijn." Deze gegevens zijn uit het fíchesregister op het Gem. archief in den Haag. Apollonia van der Bijl was geboren te Wassenaar, denklijk ongeveer in 1745. Zij was de dochter van: Jan Pietersz. van der Bijl en van Maria Getrits Dyxheul, beiden toen reeds lang geleden, overleden zodat Apollonia al 16 jaar wees was. Voorlopig bleven ze nog te Eykenduinen wonen. Daar zijn hun 4 kinderen geboren:

Jacobus
Leonardus
Leonardus
Leonardus Johannes

Alle 4 zijn gedoopt in de Spaanse Kapel aan het Westeinde Den Haag.

1. Jacobus op 14-2- 1771
Peter en Meter waren: Leonardus Groenewegen en Lena v. Haestert.
2. Leonardus op 17-6- 1772
Peter en Meter: Johannes en Comelia Rotteveel.
(Bewijs van de goede verstandhouding met de vorige kinderen)
3. Weer een Leonardus op 18-9-1773
Peter en Meter waren weer:
Johannes en Comelia Rotteveel.
4. De jongste zoon: Leonardus Johannes op 6-5-1775.
Peter en Meter waren:
Jacobus Groenewegen en Lucia Groenewegen,

maar deze laatste werd vervangen door Agatha Wassenaar, vrouw van Th. de Haen. Jacobus en Leonardus Johannes zijn gedoopt door Johannes Cruls S.J. (Deze laatste gegevens zijn uit het doopboek van de Spaanse Kapel, aanwezig op het Gemeente archief in den Haag.) Het 2de en 3de zontje, beiden Leonardus geheten, hebben maar kort geleefd. Het eerste hoogstens 1 jaar, het 2de maar 7 weken, hij stierf 5-11-1773.

In de nu volgende jaren, dus tussen 1775 en 1780 of 1778 is de Familie van Haastert verhuisd naar Witsenburg te Rijswijk.

Dat waren dus: Vader en Moeder,: Leendert van Haastert en Apollonia van der Bijl met hun kinderen (3 soorten uit de 3 huwelijken. We geven daarbij de leeftijd aan, die zij omstreeks 1778 hadden bereikt:

Cornelia Rotteveel	24 jaar
Johannes “	23 jaar
Jacobus “	20 jaar
Johannes van Haastert	13 jaar (uit het 1ste huwelijk v. L.v. Haastert)
Cornelis “	10 jaar
Jacobus “	7 jaar (uit het 2de huwelijk v. L.v. Haastert)
Leonardus Johannes “	3 jaar

Dus bij elkaar 7 kinderen, als Cornelis v. Haastert toen nog leefde. De onderlinge verhouding schijnt toen en ook later altijd goed te zijn geweest. Dat blijkt wel uit het feit, dat Johannes en Cornelia Rotteveel Peter en Meter waren bij die laatste geboorten en dat Apollonia van der Bijl later Meter was over het zoontje van Jacobus Rotteveel. Van die kinderen Rotteveel weten we uit latere jaren nog niet veel. Alleen van Jacobus Rotteveel weten we, dat hij op 28-6-1795 te Rijswijk getrouwd is met Cornelia van Huiet uit Rijswijk en dat hij 2 kinderen heeft gehad: Jacobus Rotteveel, gedoopt te Rijswijk gedoopt te Rijswijk 9-6-1797, wonende aan de Haagse weg, waarbij Johannes Rotteveel en Apollonia van der Bijl Peter en Meter waren. En eem dochtertje Johannes Rotteveel, gedoopt 5-10-1798 te Rijswijk, wonende aan de Haagse weg, waarbij Peter en Meter waren: Jacobus van Haastert en Johanna van Velsen. Vader of zoon Jacobus Rotteveel is gestorven 11-6-1812 te Rijswijk. Later behoeven we alleen dus maar te spreken over de kinderen van Haastert.

Leendert van Haastert had zich dus gevestigd in Rijswijk, omstreeks 1778. Rijswijk was een zogenaamde hoge heerlijkheid. “De regering bestond toen uit 2 Ambachtsbewaarders, 7 Gezwoorens of Schepenen, voords Arm-Wees-Brand-en Kerkmeesters. De Schout was in alle vergaderingen voorzitter, stond over alle openbare verkopeningen, opdrachten, bezegelingen, schouwingen, rekeningen en verder over alle civiele zaken, zijnde op weinig weken na, dien post met den grootsten lof bezeeten den zijd van 50 jaaren door den braaven burgerminnen den Heer Mr.H. Ravesteyn, die tevens secretaris is, op wiens uitbreiding van meerdere jaaren alle weldenkende Rijswijkers hopen”. Aan zijn Ed. is sedert den jare 1786 een adjunct toegevoegd zijnde thans de Ed. Heer Adrianus de Bas, procureur voor de Ed. Hove van Holland in ‘s Haage. (Aldus in een boekje van 1792.) De gemeente Rijswijk telde toen ± 350 huizen en ± 1500 inwoners, voor de grootste helft Katholiek. Toch was er toen geen R.K. kerk. De oude kerk van 1565 was Protestants.

In 1684 hadden de Katholieken een eigen kerk gekregen, maar die was in 1710 in handen der Jansenisten gekomen. Enkele jaren na onze geschiedenis van Leenden van Haastert in 1782 hebben de Katholieken, met consent van Hun Ed. Grootmogende Heeren Staten van Holland en West-Friesland hun eigen kerk gekregen. In 1792 was daar Pastoor de Eerw. Heer Vermeer. (Deze Katholieke kerk is later, in 1897, vervangen door de tegenwoordige R.K. kerk.) Hierbij een herinnering uit mijn jeugd (van Lena Nijland dus).

Onze Moeder was eens met ons gaan wandelen naar Rijswijk en we kwamen toen ook bij de overblijfselen der vorige kerk, die er nog stonden, n.l. het gewelf boven het hoogaltaar, wat op mij, ik weet dit nog heel goed, een machtige indruk maakte, vanwege de prachtig blauwe kleur van het gewelf, ik meen, met gouden sterren. Onze Moeder zei ook bij die gelegenheid (ik citeer deze woorden): “Van deze kerk had mijn Grootmoeder, Johanna van Haastert-Bellekom, de eerste steen gelegd, omdat zij de grootste gift had gegeven.” Maar toen was zij nog Johanna Bellekom. Toen Gerard later op Rijswijk de oorkonde van de eerste steenlegging nazag, kwam hij thuis met de mededeling, dat er een andere naam voor stond aangegeven, wat mij bitter teleurstelde, maar wat later door Jan van Mierlo mij is uitgelegd geworden, door zijn verhaal, hoe het met zo’n eerste steenlegging gaat n.l. eerst de voornaamste personen, zoals wel zullen zijn: de Pastoor en Kerkbestuur (vandaar die boven vermelde naam) en dan volgen degenen, die ook een steen metselen en een gift geven en dat zal slaan op de woorden van mijn Moeder, die ik Haar duidelijk heb horen zeggen.

Tot zover mijn herinnering.

Het waren toen, ± 1780, de jaren der Patriottische beweging, die vooral in Holland, en dus waarschijnlijk ook in Rijswijk, veel aanhangers had, ook bij de Katholieken, omdat de Patriotten ijverden voor de vrijheid van alle geloofsrichtingen en voor medezeggingschap van de burgerij in het bestuur. Onder invloed van die nieuwe geestesrichting zullen de Katholieken dan ook het recht van hun eigen kerk gekregen hebben. Die Patriotten hadden ook hun eigen legertjes opgericht en hierop zal ook wel slaan dat “in de tijd van de vaderlandsliefde in de Republiek, Rijswijk pronkte met een schutterij van ruim 100 leden, doch dat,dezelve in 1792 veel verminderd was.” De Patriottische beweging was toen weer onderdrukt. Mogelijk heeft de herberg Witsenburg bij die gebeurtenissen wel een rol gespeeld.

Rijswijk had ook een “Rechthuis.” Dat criminele en civiele Rechthuis (waarin ook o.a. de verkoping van Witsenburg had plaats gehad) was toen gevestigd in de herberg “Het wapen van den Prins van Oranje.” Na 1785 in de herberg “De Prins van Oranje”. En na 1789 in de herberg: “Het oude Meehuis.”

Leendert van Haastert was in die tijd waarwschijnlijk de enige van Haastert in Rijswijk. Een tijdje later woonde er nog een andere Familie Martinus van Haastert (uit Rijswijk),

op 20-11-1803 gehuwd met Elisabeth van der Lem in Rijswijk. Om nu terug te komen op Leendert van Haastert en Apollonia van der Bijl. Men zou zeggen, dat Leendert van Haastert nog al eens geld nodig had. Er zijn uit die jaren 2 stukken, waaruit men dat zou opmaken. Het eerste is van 24-3-1778, waarin o.a. staat, dat Leendert van Haastert onder zijn administratie heeft genomen een som van f 4343, van zijn medevoogd Arnoldus van Ruyven en als securiteit daarvoor beloofde tij de herberg Witzenburg niet te zullen verkopen, alvorens hij de voorszegde somme sal hebben voldaan. Het andere stuk is van 21-4-1781, waarbij hij een somma van 4 duyzend guldens, van 20 stuyvers het stuk als hypotheek opneemt van Arnoldus van Ruyven en voor de voldoeninge en nakominge van alle hetgeene voorszegde staat, heeft hij speciaal verbonden sijn huysinge en erve, mitsgaders bepotinge en beplantinge, van ouds genaamd "Witsenburg".

Beide stukken zijn te vinden in het leenregister van de Binckhorst. Met daarbij behorende acte, dat Leendert van Haastert de belasting aan de lening verbonden, betaald heeft, gedateerd 20-4-1781. Verder stond in de transportregisters, deel 1781-1790, no. 24 nog een acte van verkoop van 7-5-1781 waarbij Leendert van Haastert een korentiend verkocht voor f 1000. Bij nader onderzoek zullen er nog wel meer verkoopacten te vinden zijn.

Op 23-6-1780 maakten Leendert van Haasdregt en Apollonia van der Bijl een testament: "Op Heden, den 23ste Juny, compareerden voor mij, Jan Frederik Sardijn openbaar notaris bij den Ed. Hove van Holland, geadmitteert, in 's Hage residerende present de getuygen ondergenoemt Sieur Leendert van Haasdregt en Juffrouw Apollonia van der Bijl, egteluyden, woonende onder den Ambachte van Rijswijk, dog zijnde jegenwoordig alhier, mij, notaris bekend zijnde, de, comparen gezond van lichaame en in volkomen staat omme te testeeren, zoo ons notaris en getuygen opentlijk bleek, dewelke verklaarden te maaken hun testament zoo verklaarde eerstelijk hij, testateur zijne jegenwoordige huisvrouwe, mits, gaders zijne 2 voorkinderen, van Huybertje van Duyn, alsmeede zijne nakinderen bij zijne jegenwoordige huisvrouwe, equalijk en zulks ieder in een frliale portie te nomineeren tot zijn eenige en universele erfgenaamen mits, dat zij, testatrice, gehouden zal zijn, zijn testateurs voorkinderen en nakinderen behoorlijk op te voeden en te alimenteren totdat deselve gekomen zullen zijn tot den ouderdom van 25 jaren of huwelijken staat.

Ende zij, Juffrouw testatrice, verklaarde tot haar enige en universele erfgenaam te nomineeren haar man, Leendert van Haasdregt mits, nogtans dat hij gehouden zal zijn, het kind of kinderen (uit 1ste en 2de huwelijk) behoorlijk en na staatsgelegenheyd op te voeden tot den ouderdom van 25 jaar of huwelijken staat ende alsdan aan dezelve kinderen uyt te keeren hunne legitieme portie, werdende dezelve kinderen daarinne tot mede-erfgenamen geconstitueerd, stellende hij, testateur, tot voogd over zijn voorkinderen Leendert Groenewegen, uit Veur en Anthony van der Leede en Leendert

Verheul, beiden te Rijswijk en voorts zij heyden, testateuren, stelden aan tot voogden over hunne minderjarige nakinderen de langstlevende van hun beiden, benevens Anthony van der Leede en Leendert Verheul.

Weer werden alle Weesmeesters, enz. gesecludeerd. Aldus gedaan in 's-Hage, ter presentie van Nicolaas van der Kaay en Johan Hendrik Mosset als getuygen. De minute dezès is geschreven op een zeegel van f 6.-. Van de voorkinderen Rotteveel, was dus bij dit testament geen sprake meer. Voor het maken van dit testament waren zij dus nog eens naar hun ouden notaris Sardijn naar den Haag gegaan en niet naar een Rijswijksen notaris. Het kan zijn, dat er op dat oogenblik geen notaris te Rijswijk was. Er staat ten minste in de verzameling notarisacten van Rijswijk tussen de jaren 1769 en 1811 geen notaris aangegeven. De laatste notaris, daar aangegeven, van 1728-1769, was Chris van Groenesteijn.

Leendert van Haastert woonde nu al enige jaren op Witsenburg, maar dit stond, als leen, nog altijd op naam van Johannes Rotteveel, hoewel het "alreede bij testament op Zijn Ed. bestorve was." In April 1781 deed nu Johannes Rotteveel zijn rechten aan Leendert van Haastert over. Eerst deed Johannes Rotteveel, bij wijze van coop, Witsenburg voor f 100.- aan Leenden van Haastert over, op 19-4-1781.

Die acte was opgesteld door den toenmaligen Schout en Secretaris van Rijswijk, den ouden Heer Mr. Hendrik Ravesteyn en is te vinden in het leenregister van de Binckhorst. Die acte luidde aldus: "Ik, ondergetekend, bekenne, bij wijze van coop, over te doen aan mijn "schoonvader" (hier moet bedoeld zijn "stiefvader") L. van Haastert, de herberg Witsenburg, zijnde leenroerende en alreede bij testament op Zijn Ed. bestorve, voor een somma van een hondert gulden. Witsenburg 19 April 1781 Was getekent: Jan Rotteveel.

(Tezijde stont): solvit den 40sten penn. a. - 2 - 10. 10de verhooging 0-5, samen 2- 15-aan mij, secretaris van Rijswijk, den 20 April, 1781, (was getekent) Hendrik Ravesteyn.

Dit laatste was weer de verkoopbelasting van 20 %.

Daarop volgde op 21-4-1781 de overdracht van het leen door Johannes Rotteveel, toen 25 jaar, aan Leendert van Haastert. Die plechtigheid had waarschijnlijk niet plaats op de Binckhorst in tegenwoordigheid van den leenheer en leenvrouwe Mr. Isaac Johan de Roy etc. en Catharina Half Wassenaar, Heere en Vrouwe van de Ridderlijke Hofstad van de Binckhorst, maar voor hun registermeester Dirk Huskens, in den Haag. De tekst is ongeveer aldus:

Overdracht van het leengoed Witsenburg Johannes Rotteveel " heeft ons met halm, hand ende monde (een rechtssymbool) opgedragen, overgegeven ende quyt gescholden (dit is: afstand gedaan) ende, dat, ten behoeve van Leenden van Haastert zijn "schoonvader" (stiefvader)
. . so is het, dat wij, verlijd ende verleend hebben den voorzegden Leendert van Haastert het voorzegde leen tot eenen onsterfelijken erfleene

..... Ene hiervan heeft de voorzegde Leenden van Haastert ons hulde en manschap gedaan, in handen van den boven genoemden stadhouder en registermeester, Dirk Huskens, daarbij waren als onse leenmannen: de Heeren Pieter Schade en Mr. Paulus Bosveld.

Aldus gedaan in 's-Gravenhage, den XXIste April XVIIC een en tachtigh. De oorconde hebbende onder uithangen het leenzeegel, gedrukt in roden wassche aan een dubbelen francynen (=perkamenten) staarte." Op dezelfde dag nog is de reeds bovengenoemde hypotheek van f 4000 (4 duizend) opgemaakt met Witsenburg als onderpand, ook te vinden in het leenregister van de Binckhorst.

Enkele dagen later is Leendert van Haastert, vrij plotseling, overleden op 18 Mei, 1781, te Rijswijk. Door zijn dood, werden dus, volgens testament van 23-6-1780 erfgenamen, equalijk, een ieder in een filiale portie:

- 1e Apollonia van der Bijl
- 2e Johannes en Comelis van Haastert
- 3e Jacobus en Leonardus Johannes van Haastert

Voogden over Johannes en Comelis van Haastert, (de kinderen uit het 1ste huwelijk) werden: Leenden Groenewegen, uit Veur en Anthony van der Leede en Leendert Verheul, uit Rijswijk.

Voogden over Jacobus en Leonardus Johannes van Haastert (kinderen uit het 2de huwelijk) werden:

Apollonia van der Bijl, Anthony van der Leede en Leendert Verheul.

Zo bleef dan Apollonia van der Bijl, als weduwe, met waarschijnlijk nog alle 7 kinderen, op Witsenburg achter.

Die 7 kinderen waren dus:

Cornelia Rotteveel	27 jaar
Johannes Rotteveel	25 jaar
Jacobus Rotteveel	22 jaar
Johannes van Haastert	15 jaar
Cornelis van Haastert	12 jaar
Jacobus van Haastert	10 jaar
Leonardus Johannes van Haastert	6 jaar

Zo zijn we dan gekomen aan het einde van de geschiedenis van de oudste, ons bekende, Leendert van Haastert en begint een nieuw hoofdstuk van zijn zoons: Jacobus en Leonardus Johannes van Haastert.

Deze 2 kunnen we beschouwen als de stamvaders van 2 nieuwe takken van de familie.

Jacobus van Haastert zouden we kunnen noemen de stamvader van de tak van “Neef Hendrik van Haastert” en Leonardus Johannes van Haastert als de stamvader van “onze tak” (dat is: van Jacob en Frans van Haastert en van Lena en Gerard Nijland, van Haastert naar onze Moeder).

We kunnen eerst iets mededelen over de oudste tak van Jacobus van Haastert, te meer, omdat de jongere tak van Leonardus Johannes van Haastert toch pas in 1813 te spraak komt. Na de dood van Leenden van Haastert schijnen 2 zoontjes uit zijn laatste huwelijk de voorrang gekregen te hebben boven de nog levende zoons uit de vroegere huwelijken (waarover, over die zoons Rotteveel en de zoons van Haastert uit het huwelijk met Huybertje van Duyn al vroeger is gesproken).

Jacobus van Haastert
geb. 1771 overleden 1840

Deze was geboren in 1771 te Eykenduinen en werd op 14 Februari gedoopt in de Spaanse kapel in het Westeinde in den Haag door Pater Cruels S.J. Peter en Meter waren geweest: Leonardus Groenewegen en Lena van Haastert.

Van de 2, nog levende zoons, van Apollonia van der Bijl nam natuurlijk Jacobus, als oudste, de eerste plaats in. Deze werd dan ook, in de plaats van zijn Vader "beleend" met Witsenburg. Dat gebeurde op 11 Mei, 1782. Hij was toen pas 11 jaar en daarom heeft dan ook in zijn plaats, zijn voorgd, Anthony van der Leede. hulde en manschap gedaan. Toen hij 32 jaar was, trouwde hij met Helena van der Voort geboren en wonende te Rijswijk. (Misschien is zij geboren in 1783.)

Op 15 Januari, 1804, trouwde hij in de, toen pas gebouwde R.K. kerk te Rijswijk.
Getuigen waren: Fr. van den Berg en Petrus van Rijn.

Op 25 Januari, 1804 trouwden zij voor het gerecht te Rijswijk. Dat was nog altijd een verplichting voor de Katholieken. Voor de Protestanten was voldoende het kerkelijk huwelijk. Maar omdat de Katholieken natuurlijk niet voor den Domme wilden trouwen, moest dat, door hen, nog voor het gerecht geschieden.

Helena van der Voort is, zoals we dat noemen, in Witsenburg ingetrouwd. Jacobus van Haastert en zijn vrouw bleven dus met zijn Moeder: Apollonia van der Bijl, zijn broertje, Leonardus Johannes, en zijn halfbroer Johannes van Haastert en misschien ook Comelis van Haastert, te zamen op Witsenburg wonen.

Voor zover we weten, hebben ze minstens 3 of 4 kinderen gehad: Leendert; Johannes; Arend en misschien ook een Jacobus. De 2 eersten zijn geboren in Rijswijk: Leendert van H. op 14 Mei, 1804 geb. te Witsenburg en gedoopt op 15 Mei, 1804. Peter en Meter waren: Leendert van Haastregt en Apollonia van der Bijl: Johannes van Haastert (2de zoon) geb. te Witsenburg, werd gedoopt op 10 Oct. 1805, waarbij Peter en Meter waren: Frans van der Voort en Trijntje van Beek. Verder staan er in het Doopboek van de R.K. kerk van Rijswijk tot 1812 geen kinderen aangegeven.

Waarschijnlijk zijn ze dus, kort daarna, uit Rijswijk vertrokken. Jacobus, die denklijk het 3de kind was, is ergens anders geboren. Arend, denklijk de 4de, is op 17(?) -12-1807 in de R.K. kerk te Veur gedoopt. Uit Veur zijn ze weer vertrokken naar Voorburg, want daar is Helena van der Voort, de vrouw van Jacobus van Haastert, op 6 Juni, 1815, overleden. In 1838 woonde Jacobus van Haastert nog te Voorburg, want daar is toen zijn zoon ingeschreven voor de militie en hij is zelf pas na 1838 gestorven. Jacobus van Haastert heeft dus omstreeks 1806 Witsenburg verlaten. Wat de reden daarvan geweest is, weten we niet. Zijn broer: Leonardus Johannes van Haastert (voor ons van meer belang) die toen, ongeveer 30 jaar was, zal dus zijn plaats hebben ingenomen en voort-

aan de eigenaar van Witsenburg geweest zijn. De verdere geschiedenis der kinderen van Jacobus van Haastert, zullen we later, apart, beschrijven.

Leonardus Johannes van Haastert 1775-1839 *onze stamvader*

L.J. van Haastert was de jongste zoon van Leendert van Haastert en Apollonia van der Bijl. In het Doopboek van de Spaanse Kapel in den Haag lezen we: 6-5-1775 Baptizatus: Leonardus Johannes van Haestert, ex Eykenduinen, filius legitimus Leonardi van Haestert et Apollonia van der Bijl.

Susceptores: Jacobus Groenewegen
 Lucia Groenewegen

In naam van Lucia Groenewegen was meter: Agatha Wassenaar, vrouw van Theodorus de Haan get. Johannes Cruls S.J.

Toen zijn vader stierf, was hij pas 6 jaar, en 30 jaar was hij, toen hij, ongeveer 1806, de beheerder werd van Witsenburg, in plaats van zijn broer Jacobus, die was vertrokken naar Veur en later naar Voorburg. Intussen waren er, door de komst der Fransen, in 1795, grote veranderingen gekomen op staatkundig en kerkelijk gebied. Aan de oude regentenheerschappij was een einde gemaakt, de burgers hadden kiesrecht gekregen en medezeggingschap in het bestuur. De gelijkheid van allen voor de wet was afgekondigd. De adel of Ridderschap en de “Heerlijke rechten” waren afgeschaft. Leonardus Johannes van Haastert is dus niet meer beleend door den Heer van de Binckhorst, maar was voortaan gewoon volledig eigenaar van zijn bezit. (Toch sprak men, omstreeks 1830, nog van den leenheer van de Binckhorst, een zekere Heer Vogels van Aelst.)

De Protestantse staatskerk was afgeschaft, alle kerkelijke gezindten hadden dezelfde rechten en er was een eind gemaakt aan de eeuwenlange achterstelling der Katholieken. De huwelijksafkondigingen van Katholieken, behoeften niet meer, zoals vroeger, in de Protestantse kerk te geschieden. In de Republiektijd bestond de bepaling, dat een huwelijk moest gesloten worden, of voor den predikant der Hervormde kerk, of voor het Gerecht, de burgerlijke overheid, omdat anders de Katholieke huwelijken onopgemerkt bleven.

Natuurlijk trouwden de Katholieken in een Katholieke kerk en voor hen bleef dan ook nog de verplichting, om voor het Gerecht te trouwen. Van Katholieke huwelijken bestaan dan ook kerkelijke en burgerlijke registers. Ook deze bepaling is vervallen. In 1795 is het huwelijk verklaard tot een burgerlijke instelling.

Een kerkelijke inzegening voor Katholieken en Protestanten mocht geschieden na de wettelijke voltrekking. De Franse tijd had ook minder aangename zijden, van alles werd gerequireerd en op alles kwam belasting, zodat men wel zeide: “dat alles belast was, behalve de lucht, die men inademde.” Enkele nieuwe belastingen, die toen inge-

voerd zijn en die ook hun goede zijde hadden, waren: de algemene en directe belastingen zoals: de personele belasting op het bezit, de patentbelasting op het bedrijf en de grondbelasting op het grondbezit. Met het oog op de grondbelasting werd een register aangelegd van alle grondbezittingen, het Kadaster. Misschien is dit wel een reden geweest, dat Jacobus van Haastert geen idee meer had in zijn herberg- en land-bouwbedrijf en daarom vertrokken is. Die wetten zijn juist uit de jaren 1806. Het gevolg van een en ander was een algehele verarming: Holland werd vergeleken met een holle wilg. Ook de voedselvoorziening was verslechterd. Natuurlijk was het op de dorpen veel beter dan in de steden, maar, evenals in 1945, zal ook op de dorpen de nadelige invloed van de tijdsomstandigheden verkeerde gevolgen gehad hebben. Misschien dat daardoor, evenals door de minder goede hygiënische toestanden van die tijd de grote kindersterfte, te verklaren is, zoals we dat ook bij het gezin van Leonardus Johannes van Haastert zullen constateren.

Het jaar 1810, het jaar der inlijving bij Frankrijk bracht weer een geheel nieuwe (bestuurs) Staatsinrichting: het land werd verdeeld in Departementen (met aardrijkskundige namen) en deze weer in arrondissementen, cantons en commune's, bestuurd door Prefecten, Onderprefecten en Maire's, b.v. "La commune de Rijswijk lag in het canton de Voorburg, Arrondissement de la Haye, Departement des Bouches de la Meuse." De Franse rechtspleging met "gezworenen en jurie" werd ingevoerd. Het Frans werd officiële taal naast het Nederlands. Een grote verbetering is geweest de invoering van de "Burgerlijke Stand." op 6 Januari, 1811.

Voortaan moesten alle geboorten, sterfgevallen en huwelijken aangegeven worden bij het Burgerlijk Gezag en van al deze feiten moest een register worden bijgehouden. Deze registers van 1813-1842 worden bewaard op de Rijks- of Gemeentearchieven, die van na 1842 op het stadhuis. Op 18 Augustus, 1811, kwam het besluit: "Diegenen van het voormalige Holland, die nog geen vaste naam hebben, zullen gehouden zijn er een aan te nemen." Men mocht geen namen van steden aannemen. Dit besluit werd niet voldoende nageleefd, daarom zijn er later nieuwe bepalingen gemaakt. Tot 1826 kon men nog een naam aannemen, als men er nog geen had. In de Republiektijd kon ieder zich dus noemen, zoals 'hij wilde. Velen werden dan ook genoemd b.v. gewoon Comelis, zoon van Jacobus of Jacobszoon. Toch waren er al, omstreeks 1650, in ons land veel vaste geslachtsnamen.

Het platteland is hierin soms achter gebleven bij de steden. Een en ander komt te pas bij het volgende verhaal. Leonardus Johannes van Haastert leefde dus in een veel bewogen en zorgvolle tijd. Op 17 April 1810 werd het gezin getroffen door een groot verlies, de dood van Apollonia van der Bijl. In het "Registre de deces de Rijswijk" lezen we: "17-4-1810 est decede Apollonia van der Bijl". Leonardus Johannes van Haastert was toen 34 jaar en nog ongehuwd. Op 11-2-1813 stierf er weer iemand op Witsenburg, een zekere Leendert van Haastert, geb. in 1749, waarvan we nog niet weten, wie hij was.

In het begin van het jaar 1813, dat Nederland de bevrijding zou brengen, had er een feestelijke gebeurtenis op Witsenburg plaats, al waren de tijdsomstandigheden misschien niet zo geschikt om feest te vieren. Op 21 Februari 1813 trad Leonardus Johannes van Haastert toen 37 jaar, in het huwelijk met Johanna Bellekom, uit Rijswijk, die 36 jaar oud was, zij was geboren 26 October 1776 en was een dochter van Maarten Bellekom (toen reeds overleden) te Rijswijk en van Marytje van Veen. Hierbij laten we de Huwelijksacte volgen; zoals die in de Franse tijd is opgesteld:

Mariages, supplement an 1813, Rijswijk.

L'an 1813.21 Février, par devant nous Maire officier de l'état civil de la commune de Rijswijk, canton Voorburg, département des Bouches de la Meuse, sont comparus Leonardus Joannes van Haastert, ge de 37 ans, profession aubergiste, ne dans la juridiction de la Haye, et domicilié a Rijswijk, majeur fils de Leendert van Haastert et Aplonia van der Bijl, ici decedés comme il est constaté par les actes de décès ci annexe, ainsi comme il paraît aussi de l'extract mortuaire de son grandpère paternel, decedé a Voorschoten, délivré le 9 Fevr. 1813 ci annexe et par l'acte de notarié de sa grandmère paternel, dressé par le juge de paix, du conton de Voorburg, le 13 Febr. 1813 et homologué par le président du tribunal de première instance, seant a la Haye, aussi sont ci annexés les extraits mortuaires de ses ayeux maternels decedé a Wassenaar et délivrés le seice fevrier 1813 et Joanna Bellekom etc. age de 36 ans, née et domiciliée a Rijswijk, fille de Maarten Bellekom, decedé a Rijswijk et Martijtje van Veen, etc.

Getuigen:

Comelis Meyeren,	<i>ontvanger</i>
Gerrit van Lem,	<i>slager</i>
Theod. Bijsterveld,	<i>hoefsmid</i>
Herman Schuurman,	<i>griffier</i>

Uit deze huwelijksacte blijkt, welke stukken er allemaal moesten overgelegd. Nu vinden we deze huwelijksacte met al die daarbij behorende stukken als "Bijlagen" bijeen op het Rijksarchief in den Haag. In het gedeelte van de Burgerlijke Stand 1812-1843, dat daar bewaard wordt:

Over den Bruidegom

Bijlage I

Een afschrift van zijn doopbewijs uit het Doopregister in de Kapel van Spanje in den Haag (is de Westeinde's Kerk)

Bijlage II

Een bewijs van het overlijden van zijn Vader, uit het overlijdensregister van Rijswijk.

Bijlage III

Een bewijs van het overlijden van zijn Moeder, uit het overlijdensregister van Rijswijk.

Bijlage IV

Een bewijs van het overlijden van zijn Grootvader van Vaderszijde, begraven te Voorschoten. (begrafenisregister)

Bijlage V

Een bewijs van overlijden van zijn Grootmoeder van Vaderszijde, begraven te Voorschoten.

Bijlage VI

Een bewijs van overlijden van zijn Grootvader van Moederszijde, uit het overlijdens-register van Wassenaar.

Bijlage VII

Een bewijs van overlijden van zijn Grootmoeder van Moederszijde, uit het overlijdens-register van Wassenaar.

En van de Bruid

Bijlage VIII

Een geboortebewijs van haar zelf.

Bijlage IX

Een bewijs van overlijden van haar Vader, uit het overlijdens-register van Rijswijk. Voor de Bruid schijnen al die stukken niet nodig geweest te zijn, omdat haar Moeder nog leefde. Zo vinden we op het Archief al die stukken bij elkaar en weten zodoende bij gelegenheid van zo'n huwelijksacte tevens ineens, wie de Ouders en Grootouders waren.

Bij gelegenheid van dit huwelijk is aan de Bruid en Bruidegom, een huwelijkswensch opgedraagen door de gezaamentlijke buurt-meysjes op den 11den van Sprokkelmaand 1813.

Heuwelijks Wensch
Opgedraage Aan

L.J. van Haastert
en
J.A. Bellekom

Door de Gezaamentlijke Buurt Meijsjes:
Op den 11den van Sprokkelmaand 1813

*O wat Vreugd in Rijswijks dreeven
Welk een vreugde vanrondrom,
Ginds, en Herwaardts heen te Streeven
Na een Bruid of Bruidegom,
't Maagdenvolkje; op de beenen
Fluks ter hand en wel te moe
Wenden zij; ook tot U heenen
Om hun wensch te brengen toe.*

*Aan Johanna die beminde
Telgh uit Bellekoms Geslagt
Straks zal Uden Echt verbinden
Met van Haastert hooggeacht;*

*Wij, wij koomen nu U groeten
Toe te wensche van rondzom
Nimmer z'r maar al het zoeten
Waarde Bruid en Bruidigom.*

*Ja, dat hier U Echte Leeven
Toch een bron van heijl bevat
En genoegens U kan geeven
Op U verder Leevens Padt
Wat U in den Echt bejegent,
Nimmer ramp; maar vreugd en tmost
En U tafel ziet Gezegent
Door Een Lief Aanvallig kroost.*

*Wandel voort in Alle Luyster
Langs het Witsenburger oord
Daar geen twist den Echt ontluysterd*

En geen traan Uw Blijdschap Stoord,

*Maar op Stal of Klaver Weijden
Smaak gij 't zaam het zoet vermaak
't Dartel vee Springt om U zijde
Dol van Vreugd; geen Zugt geSlaakt,*

*Zoo zoo Slijdt gij 't Zuam di Daagen
Jaaren lang verheugd en blij
Grijsheid moog U Schedel draagen
Dit Wenscht U de Maagden rey. J:M:H.*

Leonardus Johannes van Haastert en Johanna Bellekom hebben 7 kinderen gehad, waarvan er 5 al heel spoedig gestorven zijn; bij allen staat aangegeven: "geboren Wijk C.68." waarmee dus Witsenburg bedoeld is.

We laten hier, naast elkaar, de lijsten van geboorten en overlijden volgen: Allen zijn geboren en gedoopt op dezelfde dag. P en M. betekent peter en meter.

De oudste: Leendert werd genoemd naar de Grootvader vanvaders kant;
de 2de zoon: Martinus, naar de Grootvader van Moeders kant; (Maarten Bellekom)
de 3de: Jacobus naar zijn oom Jacobus van Haastert

De volgende 2 heetten weer Martinus, omdat de vorige Martinussen gestorven waren;
de 6de Leonardus, Martinus, Willibrordus naar zijn Vader (L.J. van H.) en Grootvader
(Maarten Bellekom) en Willibrordus, omdat 7 November, zijn geboortedag,
Willibrordusfeest, was. De 7de Comelis is genoemd naar ?

Geboren		Overleden
1-3-1814	Leendert v. Haastert	14-4-1847 te Delft
's morgens 4 uur aangegeven	2-3-1814	
in tegenwoordigheid van Simon v. Leeuwen		
68 jaar, straatwerker		
P en M.	Jacobus v. Haastert	
	Helena v.d. Voort	
2-3-1815	Martinus v. Haastert	26-5-1815 oud 12 weken
P. en M. Joannes en Joanna Bellekom		
11-8-1816	Jacobus v. Haastert	22-2-1871 den Haag
aangegeven 13-8- 1816		Dit is onze Grootvader
P. en M.	Joannes en Joanna Bellekom	

1-9-1817 P.en M.	Martinus v. Haastert Martinus Bellekom en Joanna v.d. Voort	18-6-1818 oud 9 maanden
19-8-1818 P. en M.	Martinus v. Haastert Jac. v. Haastert en Joanna v.d. Voort	27-8-1818 oud 9 dagen
7-11-1819 P. en M.	Leonardus Martinus Willibrordus van Haastert Meinardus Middeldorp en Joanna v.d. Voort	18-11-1819 oud 12 dagen
30-10-1820	Cornelis v. Haastert	30-10-1820 oud 1 uur

Allen geboren en gedoopt te Rijswijk.

Opvallend is, dat er bij deze en ook de vroeger van Haasterts, bijna uitsluitend jongens geboren werden en dat er zo veel jong gestorven zijn. Bij al de geboorteaangiften staat de Vader: Leonardus Johannes als Tapper aangegeven. In zijn huwelijksacte stond: Aubergistc. In de jaren 1815-1820 waren er niet minder dan 6 sterfgevallen op huize Witsenburg. Behalve de 5 bovengenoemde kleine kindertjes stierf er ook nog Marijtje van Veen, de moeder van Joanna Bellekom, op 1 Januari, 1817, om 5 uur. Denkelijk had deze, na de dood van haar man, Maarten Bellekom, op 30 Sept. 1795, ook haar intrek bij haar dochter op Witsenburg genomen.

Van de 7 kinderen van Leonardus Johannes van Haastert en Joanna Bellekom bleven er dus maar 2 in leven. De oudste, Leendert, is, denkelijk ongehuwd, op 14-4-1847 te Delft gestorven, zodat ten slotte overbleef: Jacobus van Haastert, onze Grootvader, om deze tak van de familie voort te zetten.

Hoe de zaken, in die jaren, op Witsenburg gegaan zijn, weten we niet. Misschien dat een nader onderzoek van de notareele acten van die tijd meer licht kunnen geven. Jammer genoeg ontbreekt het deel 1769-1811 van de notareele acten van Rijswijk op het Rijksarchief. Van de jaren 1811 tot 1842 zijn de acten van 3 notarissen bewaard: van Notaris Hasselman, Notaris Boomer en Notaris Schuurman. Deze laatste naam heb ik door onze Moeder haren gebruiken. Hij woonde tegenover de oude Protestantse Kerk in dat grote huis met het hek, dat nog bestaat. (Vroeger bad hier ook de dichter Tollens gewaand). Volgens de overkring moet de familie omstreeks 1825 nog in goeden doen zijn geweest. Als bewijs hiervoor werd o.a. altijd aangehaald, dat Jacobus van Haastert (de grootvader van Jacob en Frans, Gerard en Lena) in Den Haag op school ging en iedere dag met het rijtuig werd gebracht en gehaald. Dat de reden zou geweest zijn, het bezoeken van een Katholieke school in den Haag is niet waarschijn-

lijk, want Bijzondere Roomse scholen waren er toen, zo goed als zeker, niet. Er was natuurlijk in Rijswijk ook een school. De schoolwet van 1806 had praktisch de openbare neutrale school tot regel en een staatsmonopolie gemaakt, met de bekende formule: “opleiding tot Christelijke en maatschappelijke deugden.”

Er bestonden wel enkele, een soort bijzondere, meer deftige scholen; Jacobus van Haastert is, omstreeks 1828, op school geweest op de school van de Heer W. van Heusden. Het kan zijn dat dit zo'n soort deftige school geweest is.

Tegen 1834 moeten er, alweer door de overlevering, dingen gebeurd zijn en nog wel door aangetrouwde familie, waardoor de welstand van de familie achteruit ging. De overlevering spreekt van diefstal: “de vaatjes boter werden zo over de heining gegooid.” Eigenaardig was, dat onze Oom Leonard (Frans' Vader) niet graag had, dat er over gesproken werd en dat onze Moeder (van Gerard en Lena) er zo om gegriefd was. In 1834 woonden er op Witsenburg, Wijk C. 68 nog de volgende personen: Leendert van Haastert (beheerder van Witsenburg); Johanna Bellekom, zijn vrouw; 2 zoons: Leendert en Jacobus (onze grootvader); een neef: Johannes Bellekom (geb. Delft 1-1-1796); Jansie van der Voort (geb. Rijswijk 2-2-1762) die weduwe was van M Middendorp. Verder nog Dirk Middendorp (geb. Wassenaar 8-4-1790) boerenknecht. Dan nog een dienstbode: Helena Mooyman (geb. Wateringen 4-10-1816). Deze gegevens zijn ontleend aan het Bevolkingsregister van Rijswijk. In dit jaar, 1834, heeft de Familie van Haastert Witsenburg verlaten.

De nieuwe bewoners van Witsenburg (ingeschreven 1-1-1835) waren: de Familie Gerrit Kuys, die geboren was te Haastrecht 13-12-1787, bode; zijn vrouw: Jacoba Budding, geb. te Drie 1 4-3-1803, en 8 kinderen.

De familie van Haastert verhuisde naar Wijk A. 56 (ingeschreven 1-5-1834). Naar de nieuwe woning verhuisden: Leendert van Haastert; zijn vrouw: Johanna Bellekom; de neef: Johannes Bellekom; kleermaker; en Jansie van der Voort.

Op 1-10-1835 kwam er nog een inwonende bij: Johannes van der Heyden, geb. den Haag 1807; misschien heeft Leendert van Haastert nog enkele jaren zijn bedrijf voort-gezet? De 2 zoons: Leendert en Jacobus (onze grootvader), zijn dus blijkbaar niet mee verhuisd. Waar die toen gebleven zijn, weten we nog niet voorlopig. De familie van Haastert kon er, blijkbaar, geen knecht en meid meer op na houden.

In 1839 zijn zij weer verhuisd naar een huis er naast., Wijk A. 57, ingeschreven 1-5-1839. Op no. 56 kwam toen te wonen de familie de Hey van Wingerden. In hun nieuwe woning, Wijk A. 57 staan zij ingeschreven dato 1-1-1840, dus toen woonden zij daar al. Hier, op no. 57, woonden zij nog maar met hun tweeen, Leendert van Haastert, 64 jaar, nu “zonder beroep”, en Johanna Bellekom, 63 jaar.

Op Oudejaar, 31-12-1839, stierf hier: Leonardus Johannes van Haastert, in de ouder-

dom van 64 jaar en 8 maanden. De 4de Januari 1840, werd hij op het R.C. Kerkhof te Rijswijk begraven. (Zo staat het op zijn bidprentje.)

Johanna Bellekom bleef nu alleen, als de Weduwe van Haastert-Bellekom, achter. Zij bleef nog enkele jaren in hetzelfde huis wonen. Misschien heeft zij nog gewoond op Wijk A 69. In ieder geval is zij in 1843, in gaan wonen bij de familie Voorstad, die gereformeerd was, en woonde Wijk A. 10, zij is aldaar ingeschreven 1-5-1843. Ook hier, op no. A 10, is zij niet blijven wonen, maar zij verhuisde nog eens, nu naar no. A 44a naar de familie Mijnden Middendorp, een schoenmaker, geb. te Wassenaar, en zijn vrouw, Petronella van der Waard, geb. te Loosduinen. Hier kwam ook weer Jansie van der Voort bij haar wonen en nu woonden zij dus als 2 heel oude dames nog enkele jaren bij elkaar, waarschijnlijk was dat bij dat bekende poortje in de Heerenstraat, naast no.104 (nu 119, hoek Smidsstraat), te Rijswijk. De steen boven het poortje is van witte steentjes, 1 brede, ovale steen, wit boven een groen deur. Er staat een voorstelling op van metselaars met troffel en kalkbak, bij een pomp en het jaartal 1623.

Daar was haar laatste woning, want de Weduwe van Haastert-Bellekom, is overleden 25-2-1858 in de gezegende leeftijd van 81 jaar en 4 maanden. En hiermee eindigt de geschiedenis van Leonardus Johannes van Haastert en Johanna van Haastert-Bellekom.

En begint de geschiedenis van hun 2 zoons: Leendert en Jacobus van Haastert. Van de oudste zoon Leendert, geb. 1814, hebben we al gezien, dat hij, bij het verhuizen uit Witsenburg, uit onze gezichtskring verdwenen is. Hij was toen ongeveer 30 jaar. Door een bidprentje weten we, dat hij op 14-4-1847 te Delft gestorven is. Er staat niets bij van echtgenote of kinderen, waaruit we kunnen vermoeden, dat hij ongehuwd gebleven is. Wat voor ons van meer belang is, is de geschiedenis van zijn broer Jacobus van Haastert, onze grootvader en ook van Jacob en Frans. Door diens huwelijk met Elisabeth van Strijen kwam de familie van Strijen in relatie met de familie van Haastert.

Jacobus van Haastert 1816-1871
onze grootvader

Jacobus van Haastert was geboren 11 Augustus 1816, op het huis Witsenburg, te Rijswijk. Zijn ouders waren: Leonardus Johannes van Haastert, 41 jaar, en Joanna Bellekom, 39 jaar. Op diezelfde dag werd hij gedoopt in de, toen nog niet lang bestaande R.K. kerk te Rijswijk, door Pastoor Leenders. Zijn Peter en Meter waren:

Johannes Bellekom en Johanna Bellekom.

Hij werd Jacobus genoemd, denkkelijk naar zijn oom: Jacobus van Haastert, de laatste leenman van Witsenburg. Op 13 Augustus werd hij aangegeven op het Gemeentehuis door zijn Vader: Leonardus Johannes van Haastert, waarbij getuigen waren: Theodorus van Beysterveld, Mr Smit, en Pieter Nynaber van Eyben, Mr broodbakker. Deze tekenden ook de geboorteacte, daar L.J. van Haastert niet kon schrijven. We laten deze geboorte-acte hier volgen:

In het jaar een duizend achthonderd zestien, den dertiende der maand Augustus, des avonds om half negen ure, is voor ons, president van het provisioneel gemeentebe-, stuur van Rijswijk, Canton Voorburg, provincie Zuid Holland, gecompareerd Leonardus Johannes van Haastert oud een en veertig jaar, beroep Tapper, woonende Wijk C no. 68, welke ons een kind van het mannelijk geslacht heeft voorgesteld, den 11en der maand Augustus, des morgens om 10 uren, uit hem, declarant en Johanna Bellekom, deszelfs huisvrouw, te Rijswijk geboren en aan 't welk hij verklaard heeft, de voornaam van Jacobus te willen geven, de gemelde verklaring en voorstelling is geschied in tegenwoordigheid van Theodorus van Beysterveld, oud 35 jaar, beroep Mr. Smid, wonende wijk A no. 66 en Pieter Nijnaber van Eyben, oud 33 jaar, beroep Mr. Broodbakker, wonende wijk A no. 70. En hebben de getuigen, de vader heeft verklaard niet te kunnen schrijven, deze acte van geboorte, nadat hun dezelve was voorgelezen, nevens ons geteekend.

Theodorus van Beysterveld
P.N.v. Eyben.

De van Haasterts waren geen Rijswijkse familie; Jacobus' vader was in Eykenduinen en zijn grootvader in Veur geboren. Ook verschillende van zijn andere voorouders waren uit ander plaatsen afkomstig. Hij heeft geen van zijn grootouders meer gekend, terwijl zijn ouders nog tamelijk lang geleefd hebben.

We bezitten van de van Haasterts uit die tijd geen portretten. Wel een signalement van een andere van Haastert: Leen van Haastert uit Wassenaar, geb. 1802, bij gelegenheid van de loting. Dat luidde aldus:

lengte 1 el, 5 palm
aangezicht ovaal
voorhoofd breed
ogen blauw
neus breed
mond klein
kin spits
haar en wenkbrauwen bruin

Dat zegt op zich nog niets voor andere van Haasterts, maar eigenaardig is toch, dat sommige latere van Haasterts, die we gekend hebben, tamelijk wel aan deze beschrijving beantwoordden. We zouden dit dus enigszins als een van Haastertstype kunnen beschouwen.

Op een schilderij, hangend in de trouwkamer op het raadhuis van Rijswijk staat ongetwijfeld de eigenaar van Witsenburg, van die jaren: Leonardus Johannes van Haastert 1775-1839 (gehuwd met Johanna Bellekom) dus de ouders van Jacobus, over wie we nu schrijven. Die Leonardus Johannes van Haastert had zich omstreeks 1780 op Witseburg gevestigd.

Witsenburg stond een eindje van het dorp Rijswijk. Het lag dar schilderachtig op de hoek van de Haagse weg en de boomenlaan, die naar het dorp voerde, de Heerenweg. Het was een betrekkelijk oud huis, in zijn soort as maoc oude Hollandse boerenwoning. De lange voorzijde lag op het Zuiden aan de zijweg en zag uit op de weilanden aan de overkant. Tegen het achterhuis waren de stallen aangebouwd, enigszins in T vorm. Misschien stonden nog enkele huisjes er naast, aan de zijweg. Zo is het te zien op een mooi schilderij, gemaakt door J.K. (we wetan niet, wits dat is.) op de trouwkamer van het raadhuis te Rijswijk, dat de toestand van omstreeks 1800 weergeeft. De lelijke veranda, die het huis omstreeks 1900 ontsierde, en zoals wij het nog gekend hebben, was er toen niet aan te zien. Er staat ook nog een man op, werkend met een schop en een man met paard en wagen. Of er toen ook al een kegelbaan was? Op zij van Witsenburg staar nu nog een oud huis, de kegelsam.

Jacobus was de 3de zoon van zijn Ouders, de oudste was Leendert, 2 jaar ouder. Zijn 2de broertje, Martinus, was kort te gestorven en 4 broertjes, die later nog geboren werden, stierven allen, korte tijd na hun geboorte.

De naaste burens van Witsenburg no. C 68 waren: de familie Sabberolle op no. C 67 en de familie van Leeuwen-Elfferick op no. C 70. Het laatste huis in de richting van den Haag was C 75, de watermolen van Arend van der Zalm en Elisabeth van der Horst. Het schijnt, dat tussen die families van der Zalm en van Haastert altijd een heel goede

vriendschap is geweest. Een neef van Jacobus, ook een Leendert van Haastert, is in 1838 met een dochter van die watermolenaar van der Zalm, Maria van der Zalm, getrouwd.

Zoals we reeds eerder zagen, ging onze Jacobus van Haastert in Den Haag op school en op 28 Augustus 1828, kreeg hij daar een prijs. Zijn Eerste H. Communie deed hij in de kerk van Rijswijk op Zondag 2 Augustus, 1829 bij Pastoor Timotheus Bemtz. Van hem en zijn oudere broertje Leendert zijn de geschreven Nieuwjaarswensen, die in het bezit zijn van Frans van Haastert. Zijn vader stierf in 1839, zijn Moeder pas in 1858.

We weten weer pas iets van hem omstreeks 1847, bij gelegenheid van zijn huwelijk met Elisabeth van Strijen. Volgens het bevolkingsregister kan hij voor 1845 niet in den Haag hebben gewoond. Elisabeth van Strijen was uit Delft afkomstig, de dochter van: Hermanus van Streyen, metselaar, (geb. 1773) en haar Moeder Johanna van der Horst (geb. 1775). Zij was geboren te Delft in de Trompetstraat 274 op 7 Juli 1812, aangegeven op 10 Juli.

Zij waren met hun vieren kinderen thuis: Comelia; Gerarda; Elisabeth en Comelis. Toen Elisabeth van Strijen (onze grootmoeder dus) ongeveer 10 jaar oud was, stierven vlak na elkander: eerst haar Moeder op 14-6-1822 en haar Vader op 27-8-1822, (dus 2 maanden na elkaar) beiden op de Langendijk no. 320 wijk N of 4. Haar broertje Comelis was al gestorven op 21-11-1819. De 3 overgeblevenen: Elisabeth, Gerarda en Comelia waren dus wezen. Comelia trouwde met Martinus Waytenburg, schuitenjager, genoemd Martinus van Hauwele.

Misschien zijn de 2 zusjes Gerarda en Elisabeth bij Comelia in huis gekomen of naar het weeshuis gegaan. We horen pas over Elisabeth van Strijen, als zij naar den Haag is gekomen, als zij is ingeschreven in de Broederschap van het Heilig en Ongevekt Hart van Maria op 30 December 1842, in de kerk van het Binnenhof, door de Eerw. Heer J.C. Knoors. Die Broederschap was pas kort opgericht. Lena Nijland heeft dat inschrijvingsbewijs.

Op 5 Mei 1847 trouwden:

Jacobus van Haastert en Elisabeth van Strijen voor de wet. Het kerkelijk huwelijk is voltrokken in de St. Theresiakerk, Westeinde, den Haag ook 5 Mei. 1847. Getuigen: Comelis Richel en Bemardus Middendorp bij A. Thomas S.J. Volgens het bevolkingsregister van den Haag op het Gemeentearchief, boek R 327, blz. 491 over de jaren omstreeks 1849, staat als woonplaats aangegeven: Wijk K, straat Bleyenburg, no. 324.

Uit hun huwelijk zijn 3 kinderen geboren. Op diezelfde bladzijde aangetekend, we vermoeden dus, dat deze, alle 3, op het Bleyenburg geboren zijn. Anders had er een adresverandering moeten zijn aangegeven.

Deze 3 kinderen waren:

1. Leonardus Johannes van Haastert	geb. 25 Nov. 1849
2. Wilhelmina Johanna van Haastert	geb. 24 Februari, 1851
3. Maria Elisabeth van Haastert	geb. 5 October, 1852

Alle 3 zijn gedoopt in de R.K. kerk in het Westeinde.

Gedoopt

Leonardus Johannes op 26 Nov., 1849 door Pater A. Thomas S.J. Peter en Meter:

Leonardus van Haastert en Elisabeth Wisthout.

Die Peter was denkelijk de neef van zijn Vader, die in 1804 op Witsenburg was geboren en de Vader was van de ons zo goed bekende "Neef Hendrik van Haastert."

Wilhelmina Johanna gedoopt 25-2- 185 1 door Pater

Peter en Meter:

Henricus Zeegers en Wilhelmina Johanna Berghuizen, deze waren familie van Moeders kant, een neef en diens vrouw.

Maria Elisabeth gedoopt 5 Oct., 1852 door Pater F.J. van de Ven S.J.

Peter en Meter: Leonardus van Haastert (dezelfde als boven) en zijn vrouw: Maria van der Zalm.

Dat dopen in het Westeinde's Kerk lijkt enigszins vreemd.

Er waren in die tijd 5 kerken in den Haag:

1. St. Willibrordus, Assendelftstraat
2. St. Theresia, Westeinde, genaamd Spanjaards kerk of hof, de oude kapel van het Spaanse gezantschap.
3. De Boschkant van de H.H. Antonius en Lodewijk, hoek Casuariestraat.
4. De hoofdkerk van den Haag, de St. Jacobus in de Oude 'Molstraat en een bijkerk daarvan:
5. De kerk van Maria ten Hove, op het Binnenhof.

Dat de 3 kinderen, die eigenlijk in de Boschkants kerk gedoopt hadden kunnen worden, in de Westeindeskerk gedoopt zijn, kan verklaard worden, doordat er toen nog geen eigenlijke parochies bestonden, de mensen konden gaan, waar ze wilden, ze "hoorden"

niet bij een kerk. Daarbij kwam een familietraditie, daar de Vader van Jacobus en diens broers, in de jaren 1771-1775 allen in het Westeinde gedoopt waren. Later zijn Jacobus van Haastert en Elisabeth van Strijen verhuisd naar de Dennenweg 96 en later 76, naast de slagerij van Tittel.

Het Binnenhof schijnt de geliefde kerk van dit gezin te zijn geweest, zo hoorde ik altijd door mijn Moeder vertellen; Zij moest met haar broer, onze Oom Leonard, Frans' Vader, daar 's Zondags, uit de kerk gekomen, de preek na vertellen. Het was, zoals uit alles door de overlevering blijkt, een erg godsdienstig huisgezin.

1. Leonardus Johannes van Haastert trouwde later met J.L. Elisabeth Lazarom
Kinderen: Jacob en Frans van Haastert
2. Maria Elisabeth van Haastert trouwde later met Gerardus Bemardus Nijland
Kinderen: Lena en Gerard Nijland.

Bijlage:

<i>Leo van Mier</i>	/	Kinderen van Elizabeth van Haastert
<i>Jaap van Mier</i>	/	(Geb. 1907) en Johannes van Mier
<i>Jaap van Haastert</i>	/	
<i>Frans van Haastert</i>	/	Kinderen van Leonardus van Haastert
<i>Hein van Haastert</i>	/	(Geb. 1924) en Juliana Bakker
<i>Juul van Haastert</i>	/	
<i>Maarten van Haastert</i>	/	Kinderen van Jacobus van Haastert (Geb.
<i>Luc van Haastert</i>	/	1926) en Margaretha Jonkergouw
<i>Danielle van Haastert</i>	/	
<i>Jeroen Weijzen</i>	/	
<i>Roel Weijzen</i>	/	Kinderen van Getrudis van Haastert
<i>Frank Weijzen</i>	/	(Geb. 1928) en Walter Weijzen
<i>Peter Weijzen</i>	/	
<i>Eveline van Haastert</i>	/	Kind van Jaap van Haastert (Geb. 1955)
		en Berdine Groen
<i>Rutger van Haastert</i>	/	Kinderen van Frans van Haastert
<i>Fleur van Haastert</i>	/	(Geb. 1957) en Lizzy van der Hulst
<i>Nina van Haastert</i>	/	